

SWOT-АНАЛІЗ ЯК МЕТОД ВИЯВЛЕННЯ І ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗАГРОЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВА

Зигрій О.В.

К.е.н., доцент

Тернопільський національний економічний університет

Незбалансованість макроекономічних показників, дефіцит фінансових ресурсів, постійний пошук джерел фінансування мають негативний вплив на суб'єктів господарювання, який у зовнішньому середовищі накладається на слабкі сторони підприємства. Зважаючи на це, найбільш потенційні можливості забезпечення відповідного рівня фінансово-економічної безпеки підприємства стають результатом сукупної дії позитивних чинників зовнішнього середовища та сильних сторін механізму управління фінансово-економічною безпекою. Поєднання факторів, загроз та можливостей, котрі негативно та позитивно діють на підприємницьку діяльність та об'єктивно існують у зовнішньому оточенні й суб'єктивно оцінені керівниками, з відносно сильними та слабкими сторонами, виявляються при здійсненні SWOT-аналізу [1, с. 84].

Переваги SWOT-аналізу полягають у систематизації знань про внутрішні та зовнішні фактори, котрі мають безпосередній вплив на процес стратегічного управління, визначення конкурентних переваг, діагностику ринку тощо. Даний вид аналізу, за своєю простотою та зручністю у використанні, дозволяє залучити до співпраці керівників підприємства. Однак, підприємцям завжди слід мати на увазі, що проблеми власної фінансово-економічної безпеки існують навіть при стабільному економічному середовищі. В кризові періоди сформувалася низка незавершених та недосконалих процесів, які, з одного боку, є перепорою для забезпечення системи фінансово-економічної безпеки, а з іншого – практично унеможливають виявлення підприємством можливостей та загроз щодо необхідності тих чи інших стратегічних змін. Підприємницька діяльність в Україні має свою специфіку, тому використання зарубіжної

методики проведення SWOT-аналізу викликає певні труднощі. Тому досить часто підприємствам, при використанні даної методики, слід покладатися на власні стратегічні ідеї та свою інтуїцію.

Отже, при виявленні проблем, що викликали загрозу на підприємстві, її вивчають і визначають. Дані результати систематизують і проводять їх аналіз. Для визначення стратегії дій щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства використовують матрицю SWOT-аналізу (рис. 1).

		<i>Зовнішнє середовище</i>	
		Можливості 1 2...	Загрози 1 2...
<i>Внутрішнє середовище</i>	Сильні сторони 1 2...	<i>Стан фінансово-економічної безпеки</i> <u>Стратегія</u>	<i>Стан фінансово-економічної загрози</i> <u>Стратегія</u>
	Слабкі сторони 1 2...	<i>Стан фінансово-економічного ризику</i> <u>Стратегія</u>	<i>Стан фінансово-економічної небезпеки</i> <u>Стратегія</u>

Рис. 1. Матриця SWOT-аналізу для визначення стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства

Відображені на рис. 1 SWOT-аналізу результати мають демонструвати домінантність слабких сторін, ризиків та загроз фінансово-економічній безпеці підприємства та формулювати рекомендації щодо основних напрямів підвищення рівня його фінансово-економічної безпеки. Перетин відповідних груп чинників дозволяє сформувати відповідну стратегію забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. Успішне застосування SWOT-аналізу розкриває не тільки слабкі сторони, але й дозволяє оцінити їх важливість для підприємства та в жодному разі не повинні випадати з поля зору керівництва. За ними слід уважно стежити, контролювати їх процес розвитку та можливість усунення.

На основі проведеного дослідження можна стверджувати, що підприємству можуть бути притаманні різні пріоритети реалізації напрямів досягнення фінансово-економічної безпеки в залежності від специфіки

діяльності підприємства та характеру існуючих загроз.

Беручи до уваги дане дослідження, можна дійти висновку, що розглянута методика використання SWOT-аналізу як методу виявлення і оцінювання рівня загроз фінансово-економічній безпеці підприємства дає можливість керівникам приймати виважені управлінські рішення, формувати стратегію підприємства, а також, що є не менш важливим, виявляти неефективні заходи, котрі, в свою чергу, можуть виступати як загрози.

Таким чином, SWOT-аналіз являється дієвим методом виявлення і оцінювання рівня загроз фінансово-економічній безпеці підприємства. Саме сприяння та підтримка належного рівня фінансово-економічної безпеки дозволяє підприємству втримати свою частку ринку, досягти переваг над конкурентами, збільшити виробництво продукції; вимагає оцінювання фінансового стану та створення постійно діючої системи моніторингу на підприємстві з метою своєчасного виявлення внутрішніх і зовнішніх факторів.

Література:

1. Перфілова О.Є. Проблеми та особливості впровадження SWOT-аналізу в практику стратегічного управління вітчизняних підприємств [Електронний ресурс] / О. Є. Перфілова. – 2008. – С. 77-84 . – Режим доступу : http://vlp.com.ua/files/13_27.pdf